

Innkalling

Utvalg: Helgelandrådet
Møtested: Teams
Møtedato: 4. februar 2022 **Tid:** 09:00 – 11:30

Deltakere

Navn	Funksjon	Kommune	Påmeldt	Forfall
Eilif Kristian Trælnes	Leder	Brønnøy		
Ellen Schjølberg	Nestleder	Grane		
Peter Talseth	Medlem	Alstahaug		
Trond A. Johansen	Medlem	Alstahaug		
Børge Toft	Medlem	Alstahaug		
Britt Helstad	Medlem	Bindal		
Elin Kristine Vareide Lian	Medlem	Bindal		
Knut Toresen	Medlem	Bindal		
Siv Therese Aglen	Medlem	Brønnøy		
Frank Nilsen	Medlem	Brønnøy		
Nils Olav Jenssen	Medlem	Dønna		
John-Erik S. Johansen	Medlem	Dønna		
Tor Henning Jørgensen	Medlem	Dønna		
Åse Granmo	Medlem	Grane		
Anne Kristin Solheim	Medlem	Grane		
Elbjørg Larsen	Medlem	Herøy		
Yngve Magnussen	Medlem	Herøy		
John Arne Andersen	Medlem	Herøy		
Ivan Haugland	Medlem	Leirfjord		
Trine Fagervik	Medlem	Leirfjord		
Jan Ove Styve	Medlem	Leirfjord		
Liv-Marit Reitan	Medlem	Sømna		
Andrine Solli Oppegaard	Medlem	Sømna		
Arne Johansen	Medlem	Sømna		
Jan Helge Andersen	Medlem	Træna		
Lena Holmen	Medlem	Træna		
Torhild Hansen	Medlem	Træna		
Berit Hundåla	Medlem	Vefsn		
Jørn Clausen	Medlem	Vefsn		
Erlend Eriksen	Medlem	Vefsn		
André Møller	Medlem	Vega		
Ove Mortensen	Medlem	Vega		
Brit Skjevling	Medlem	Vega		
Torhild Haugann	Medlem	Vevelstad		
Ronald Bjøru	Medlem	Vevelstad		
Helge Akerhaugen	Medlem	Vevelstad		
Charlotte Olsen	Rådgiver	-		
Stig Sørra	Sekretariatsleder	-		

Saksliste

Saksnr.	Tittel
01/22	Godkjenning av innkalling og sakliste
02/22	Rekruttering av helsefagarbeidere, orientering ved Margith Langseth, Sandnessjøen videregående skole og Nils Lindgaard, Tverrfaglig opplæringskontor Ytre Helgeland
03/22	Samarbeidsprosjekt mellom nasjonal-, regional- og geoparkene på Helgeland, og eventuelt verdensarvområder, orientering ved Ellen Schjølberg, ordfører Grane kommune
04/22	Helgelandslegen, orientering ved Britt P. Petersen, kommuneoverlege Hattfjelldal kommune og leder Kommuneoverlegeforum Helgeland, Anette Fosse, leder Nasjonalt senter for distrikts medisin og Svein Ragnar Steinert, prosjektleder ALIS Nord
05/22	Re-etablering av lærer- og barnehagelærerutdanningen på Nesna m.m., orientering ved Ola Borten Moe, forsknings- og høyere utdanningsminister
06/22	Organisering av vannforskriftsarbeidet for Bindalsfjorden - Velfjorden, Vefsnfjorden – Leirfjorden vannområde
07/22	Eventuelt

Brønnøysund, 28. januar 2021

Eilif K. Trælnes (sign.)
Leder

Helgelandrådet

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 04.02.22
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
01/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

Forslag til vedtak
Innkalling og sakliste godkjennes.

Vedtak

Saksfremlegg

Utvalg: Helgeland Regionråd
Møtedato: 04.02.22
Saksbehandler: Stig Sørø

Saksnr.	Tittel
02/22	Rekrutering av helsefagarbeidere, orientering ved Margith Langseth, Sandnessjøen videregående skole og Nils Lindgaard, Tverrfaglig opplæringskontor Ytre Helgeland

Forslag til vedtak
Orienteringen tas til etterretning

Vedtak

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 04.02.22
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
03/22 Samarbeidsprosjekt mellom nasjonal-, regional- og geoparkene på Helgeland,
og eventuelt verdensarvområder, orientering ved Ellen Schjølberg, ordfører
Grane kommune

Forslag til vedtak
Orienteringen tas til etterretning

Vedtak

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 04.02.22
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
04/22	Helgelandslegen, orientering ved Britt P. Petersen, kommuneoverlege Hattfjelldal kommune og leder Kommuneoverlegeforum Helgeland, Anette Fosse, leder Nasjonalt senter for distrikts medisin og Svein Ragnar Steinert, prosjektleder ALIS Nord

Forslag til vedtak
Orienteringen tas til etterretning

Vedtak

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 04.02.22
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr.	Tittel
05/22	Re-etablering av lærer- og barnehagelærerutdanningen på Nesna m.m., orientering ved Ola Borten Moe, forsknings- og høyere utdanningsminister

Forslag til vedtak
Orienteringen tas til etterretning

Vedtak

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandrådet
Møtedato:	04.02.22
Saksbehandler:	Stig Sørra (Sondre Stryken, Vannområdekoordinator Bindalsfjorden - Velfjorden, Vefsnfjorden – Leirfjorden)

Saksnr.	Tittel
06/22	Organisering av vannforskriftsarbeidet for Bindalsfjorden - Velfjorden, Vefsnfjorden – Leirfjorden vannområde

Forslag til vedtak

Helgelandrådet tilslutter seg modell 1, der rådet er styringsgruppe for vannområde.

En til to ganger i året vil vannforskriften være tema på møter i Helgelandrådet. Vannområdekoordinator holder oversikt over saker som er behandlet tidligere, følger opp disse og forbereder saker som Helgelandrådet ønsker behandlet. Det opprettes faggrupper for representanter fra administrasjonen innen ulike fagfelt.

Leder av Helgelandrådet, eller en valgt representant fra regionrådet blir også vannområdets representant i vannregionutvalget og deltar på regionale møter.

Vedtak

Saksutredning

Organiseringen av vannforvaltningen i Norge legger til rette for en helhetlig og samordnet vannforvaltning. Helhetlig vannforvaltning tar utgangspunkt i nedbørfeltene (områdene innenfor vannskillene) og deler arealene inn i vannregioner og lokale vannområder som følger nedbørfeltgrenser fremfor kommune-, fylkes- og landegrenser. Inndelingen er derfor i mange tilfeller interkommunale og det er behov for samarbeid mellom kommunene og andre aktører innad samme vannområde

Arbeidet i vannområdene skal sikre deltakelsen fra kommunene og lokal medvirkning, koordinere mellom kommunene og gjøre disse gode på vannforvaltning, og legge grunnlaget for det regionale arbeidet med vannforvaltningsplaner og tilhørende tiltaksprogrammer.

Kommunene er en viktig sektormyndighet i vannforvaltningen, med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak knyttet til drikkevann og avløp, overvannshåndtering, landbruksforvaltning, arealforvaltning og forurensning. I tillegg er arealplanleggingen til kommunen svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann.

Den regionale vannforvaltningsplanen danner grunnlaget for kommunens planlegging og virksomhet. Som planmyndighet har kommunen ansvar for at miljømålene og hensynet til vannmiljø blir del av den planleggingen på alle nivå i kommunen.

Se også nye presiseringer fra regjeringen angående kommunens ansvar i vannforvaltningen og behovet for involvering.

<https://www.vannportalen.no/aktuelt/2021/presisering-av-kommunane-sine-oppgaver-og-ansvar-i-vassforvaltninga/>

Styrking av arbeidet lokalt i vannområdene og videre oppfølging av de lokale vannområdekoordinatorene er høyt prioritert i Regional plan for vannforvaltning som ble vedtatt i fylkestinget i desember og vi er gått inn i en ny planperiode (2022-2027). Det er blant annet behov for mer formalisert organisering i vannområdene og tydeligere lokal forankring av arbeidet i kommunene. Det er også behov for mer politisk forankring av arbeidet lokalt.

Om organiseringen

Vannregionmyndigheten

Nordland fylkeskommune er vannregionmyndighet (VRM) og har ansvaret for å koordinere arbeidet med oppfølgingen av vannforskriften. Konkret innebærer dette å ha ansvaret for at det utarbeides en forvaltningsplan med tiltaksprogram i vannregionen. Dette skal skje i nært samarbeid med vannregionutvalget. Fylkestinget skal godkjenne den regionale forvaltningsplanen for Nordland og fylkesrådet er delegert ansvar for å styre arbeidet i vannregionen.

Vannregionutvalget

Vannregionutvalget er den viktigste arenaen på regionalt nivå for å få til samarbeid om å utarbeide og gjennomføre en helhetlig vannforvaltningsplan. Vannregionutvalgene er oppnevnt og ledet av vannregionmyndighetene.

Vannregionutvalget i Nordland ledes av fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse.

Vannregionutvalget fungerer som et rådgivende organ for fylkesråden. Vannregionutvalget består av representanter for Vannregionmyndigheten, Statsforvalteren i Nordland, berørte sektormyndigheter og kommuner.

I tilknytning til vannregionutvalget skal det opprettes en referansegruppe der rettighetshavere og private og allmenne brukerinteresser oppfordres til å delta.

Vannforskriften stiller krav om kommunal representasjon i vannregionutvalget. Leder av vannområdeutvalget vil bli vannområdets (og dermed kommunenes) representant i vannregionutvalget.

Arbeidsutvalg

I tillegg til vannregionutvalget er det opprettet et operativt arbeidsutvalg (AU) som kan ha hyppigere møter for å sikre løpende oppfølging og effektiv saksforberedelse.

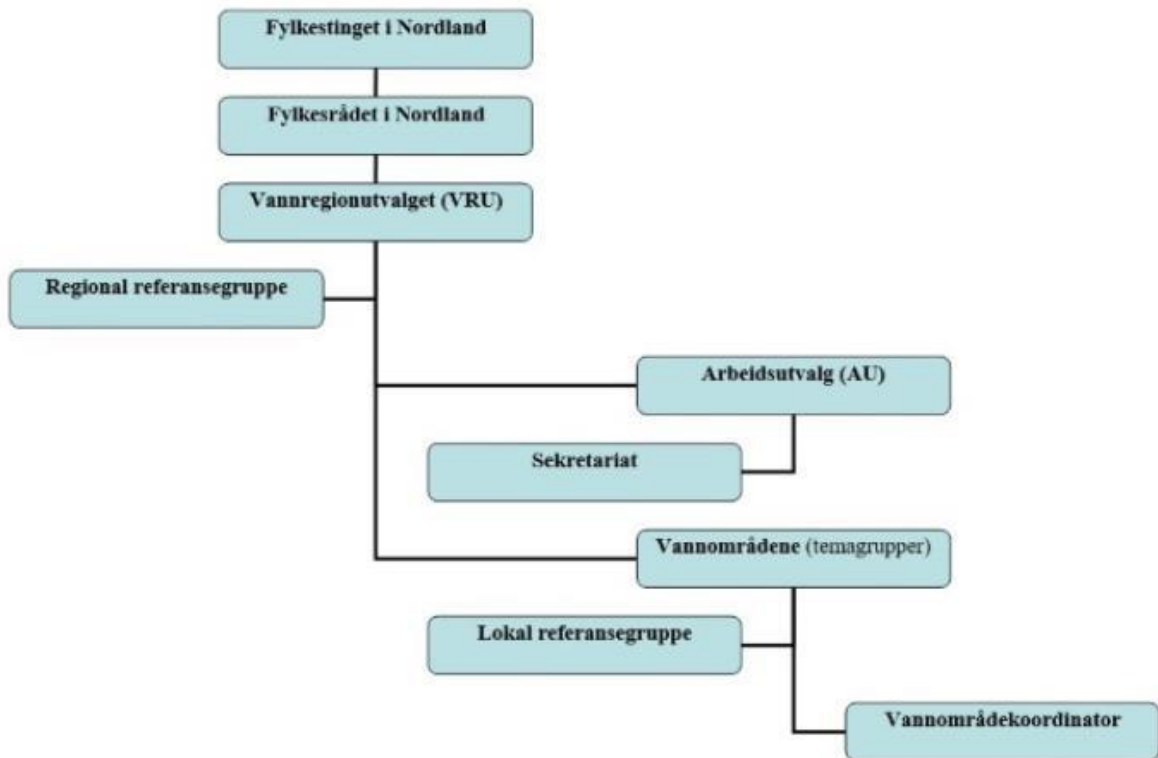
Vannområdene

Mye av planarbeidet foregår i praksis lokalt i de ulike vannområdene. Her har kommunen, regionale og statlige sektormyndigheter og andre aktører lokal kunnskap om tilstand og påvirkninger, samt mulighet til å utvikle lokale løsninger. Det som gjøres på vannområdenivå,

både med hensyn til bidragene til vurdering av påvirkninger, risiko og tilstand, samt lokale tiltaksanalyser, er å regne som grunnlagsmateriale for den regionale planen som utarbeides av vannregionmyndighet i samarbeid med vannregionutvalget.

Arbeidet med vannforskriften legger opp til god og bred medvirkning. Ulike sektormyndigheter, brukergrupper, interesseorganisasjoner og andre interesserte skal derfor ha mulighet til å delta i det lokale arbeide.

Arbeidet i vannområdene er koordinert av en vannområdekoordinator. Vefsn kommune er vertskommune for vannområdekoordinator for Bindalsfjorden - Velfjorden, Vefsnfjorden – Leirfjorden vannområde.

Figur 1. Organisasjonskart for Nordland og Jan Mayen vannregion.

Vurdering

Mye av planarbeidet foregår i praksis lokalt i de ulike vannområdene. Her har kommunen, regionale og statlige sektormyndigheter og andre aktører lokal kunnskap om tilstand og påvirkninger, samt mulighet til å utvikle lokale løsninger. Vurderinger av påvirkninger, risiko og tilstand, samt lokale tiltaksanalyser, er å regne som grunnlagsmateriale for den regionale planen som utarbeides av vannregionmyndigheten i samarbeid med vannregionutvalget.

Fordi kommunene er en viktig premissgiver og myndighetsutøver innenfor vannforvaltningen, er det viktig å få en god og bred deltagelse fra kommunesektoren. Det er behov for mer formalisert organisering av vannområdene og tydeligere lokal forankring i arbeidet i kommunene.

Det foreslås derfor to alternativer for organisering for vannområde.

Begge modellene fordrer en opprettelse av faggrupper knyttet til blant annet avløp, landbruk, plan etc. Faggruppene er viktige med tanke på erfaringsutveksling, prosjektsamarbeid på tvers av kommunene, veiledning og kompetanseøkning i kommunene. Tilstrekkelig medvirkning og involvering av lokale brukerinteresser er også avgjørende.

Modell 1. Bruke regionrådet som styringsgruppe

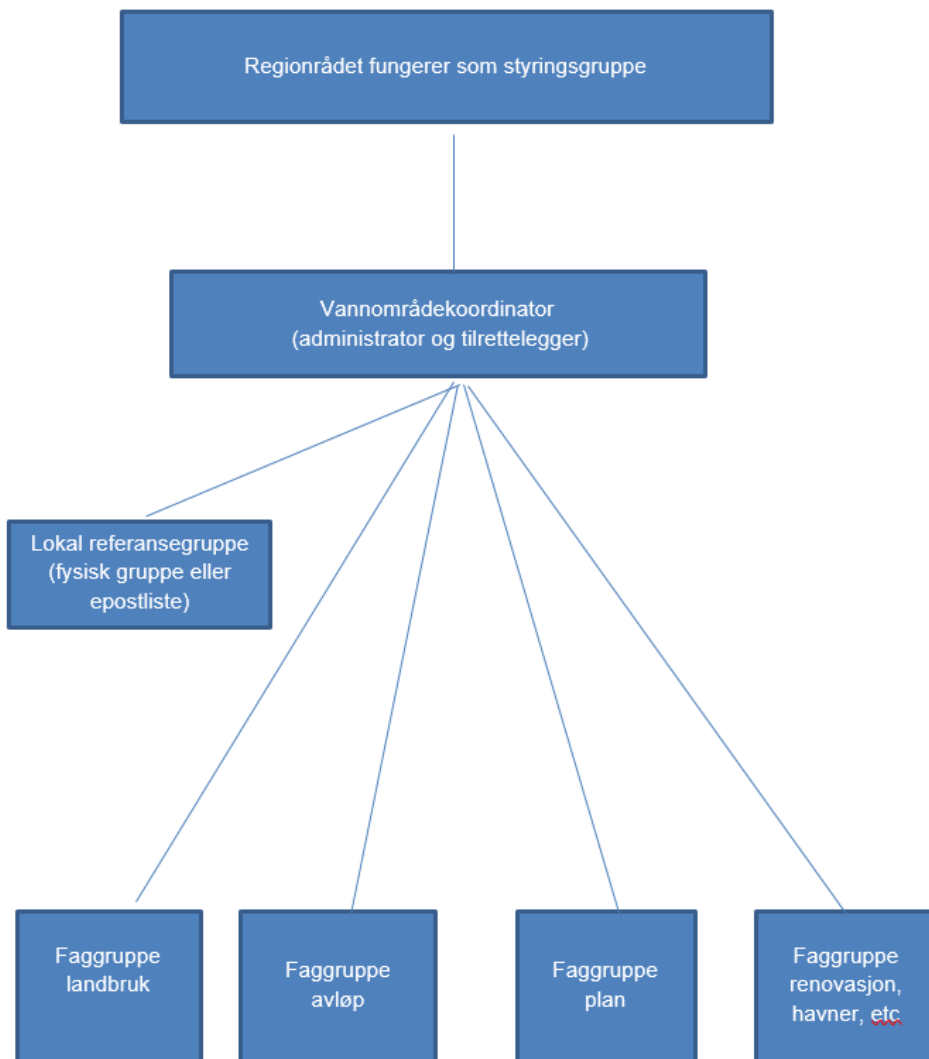
Vannforskriften blir tema på ett eller to møter i regionrådet i løpet av året.

Vannområdekoordinator følger opp saker som er behandlet tidligere og forbereder saker som regionrådet ønsker behandlet. Det etableres faggrupper for representanter fra administrasjonen innen ulike fagfelt.

Leder av regionrådet, eller en valgt representant fra HR-AU blir også vannområdets representant i vannregionutvalget og deltar på regionale møter.

Fordel: Grensene for Bindalsfjorden - Velfjorden, Vefsnfjorden – Leirfjorden vannområde samsvarer omtrent med grensene til Helgelandsregionråd. Det er viktig å merke seg at Hattfjelldal i dag ikke er del av Helgelandsrådet. Området ivaretas i dag av vannområdekoordinator Kristin Brekke Klausen i Rana kommune, selv om Hattfjelldal er innenfor Vefsnfjorden/Leirfjorden-vannområde. Man har dermed allerede en etablert gruppe med alle deltakerkommunene.

Ulempe: Møtene i regionrådene har mange tema på agendaen og vannforskriftarbeidet blir en liten del av dette. Kan dermed miste fokus på vannforskriftarbeidet.

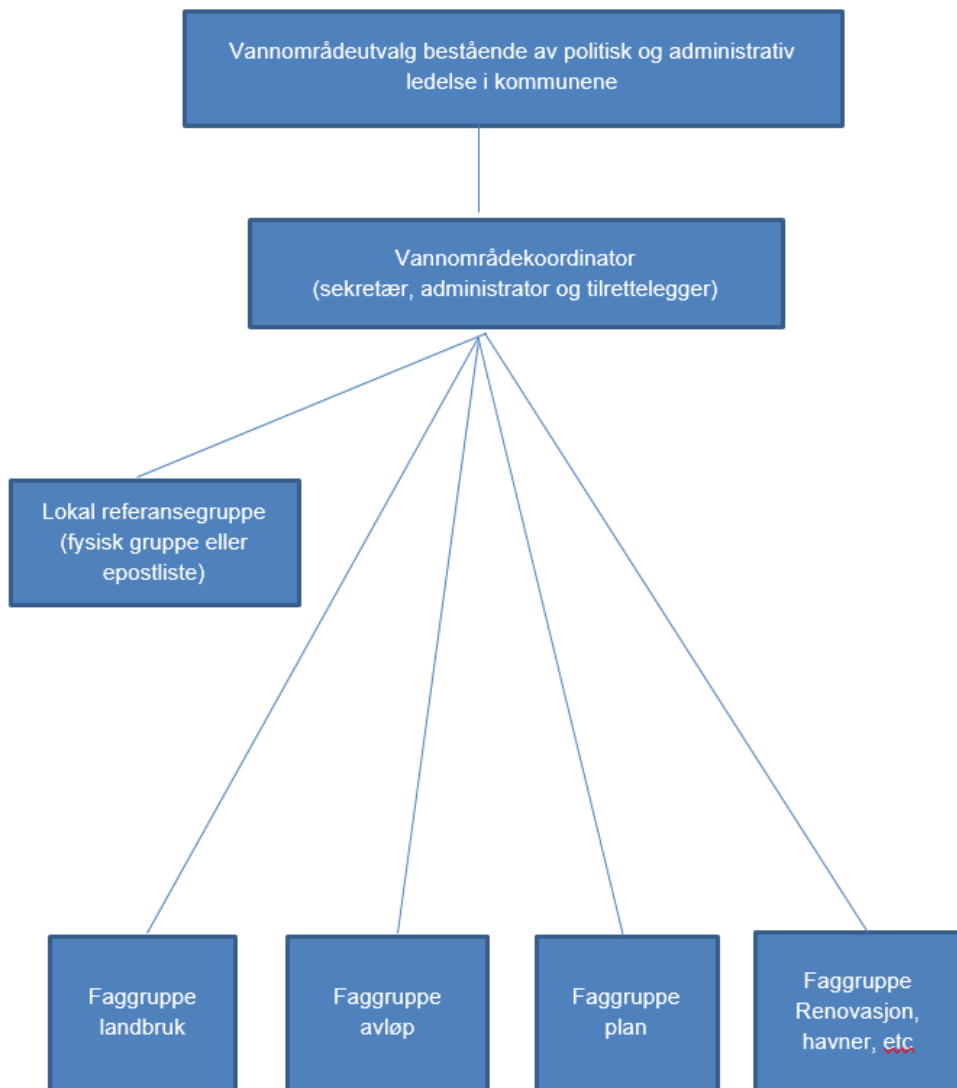
Figur 2. Modell 1 - Regionrådet fungerer som styringsgruppe

Modell 2. Vannområdeutvalg bestående av politisk og administrativ ledelse i kommunen
Vannområdeutvalg bestående av politisk og administrativ ledelse i kommunene. Ett til to møter i løpet av året med kun vannforskriftarbeidet som tema. Møtet kan gjennomføres på Teams. Leder av vannområdet blir også vannområdets representant i vannregionutvalget og deltar på regionale møter.

Vannområdekoordinator er sekretær for utvalget. Det etableres faggrupper for representanter fra administrasjonen innen ulike fagfelt. Ellers samme oppgaver og løsning som der regionrådet er VOU.

Fordel: Møter hvor bare vannforskriftarbeidet er tema og man får dermed mer fokus på dette arbeidet. Kun kommuner i vannområdet er med i gruppen.

Ulempe: Ikke en allerede etablert gruppe. Kan være utfordrende for alle å sette av tid.

Figur 3. Modell 2: Vannområdeutvalg bestående av politisk og administrativ ledelse i kommunen

Forslag til mandat for begge modeller

- Å arbeide for politisk forankring i kommunen.
- Aktivt jobbe for å fremme saker av lokal betydning.
- Godkjenne det faglige arbeidet i prosjektet, herunder vannområdenes tiltaksanalyser som innspill til vannregionens forvaltningsplan.
- Vedta fellesprosjekter.
- Ta initiativ til å fremme saker av betydning for arbeidet lokalt.
- Budsjett og økonomistyring.
- Tilrettelegge for medvirkning.

Konklusjon

Helgelandrådet tilslutter seg modell 1, der regionrådet er styringsgruppe for vannområde.

En til to ganger i året vil vannforskriften være tema på møter i Helgelandrådet. Vannområdekoordinator holder oversikt over saker som er behandlet tidligere, følger opp disse og forbereder saker som Helgelandrådet ønsker behandlet. Det opprettes faggrupper for representanter fra administrasjonen innen ulike fagfelt.

Leder av Helgelandrådet, eller en valgt representant fra regionrådet blir også vannområdets representant i vannregionutvalget og deltar på regionale møter.

Følgende mandat legges til Helgelandrådet:

- Å arbeide for politisk forankring i kommunen.
- Aktivt jobbe for å fremme saker av lokal betydning.
- Godkjenne det faglige arbeidet i prosjektet, herunder vannområdenes tiltaksanalyser som innspill til vannregionens forvaltningsplan.
- Vedta fellesprosjekter.
- Ta initiativ til å fremme saker av betydning for arbeidet lokalt.
- Budsjett og økonomistyring.
- Tilrettelegge for medvirkning.

Det vises ellers til brev sendt kommuner og regionråd samt møter gjennomført av fylkeskommunen med alle regionrådene i Nordland sommer/høst 2020 hvor det er blitt presentert behov for kommunal medfinansiering av vannområdekoordinatorstillingene.

Det vil bli lagt frem en egen sak for Helgelandrådet om kommunal medfinansiering etter en dialog med Nordland fylkeskommune og vårt eget kommunedirektørforum.

Saksfremlegg

Utvalg: Helgelandrådet
Møtedato: 04.02.22
Saksbehandler: Stig Sørra

Saksnr. **Tittel**
07/22 Eventuelt

Forslag til vedtak

Vedtak

Innspill:

- Helgelandrådet bør sende inn høringssvar på følgende høringer
 - Fra Justis- og beredskapsdepartementet: Høring av endringer i domstolstrukturen. Dette kan gjøres i samarbeid med Alstahaug kommune, Brønnøy kommune og Vefsn kommune.
 - Fra Helse Nord RHF: Strategi for prehospitaltjenester i Helse Nord. I samarbeid med (?)